Norges forskningsråd
28.06.2010

Forskningssentre for miljøvennlig energi – samfunnsvitenskap (FME Samfunn)

Krav og retningslinjer

1 Formålet med dokumentet

1.1 Dette dokumentet angir de krav og retningslinjer som ligger til grunn for ordningen ”Forskningssentre for miljøvennlig energi – samfunnsvitenskap (FME Samfunn)”, i det etterfølgende også omtalt som ”FME Samfunn”, ”FME-ordningen”, ”senter”, ”sentre” eller ”sentrene”.

1.2 Dokumentet danner utgangspunkt for kontrakten som vil bli inngått mellom Norges forskningsråd og den enkelte vertsinstitusjon for sentrene, jf. definisjon i punkt 2.3, dersom søknaden om å få bevilgninger og status som FME Samfunn innvilges.

1.3 Norges forskningsråd vil ved vurderingen av søknader om å få bevilgninger og status som FME Samfunn, og ved inngåelse av kontrakt om etablering av sentre, legge vekt på om de krav og retningslinjer som er omtalt i dette dokument er ivaretatt.

2 Generelt om FME-ordningen

2.1 FME-ordningen er en nasjonal ordning som ivaretas av Norges forskningsråd. Norges forskningsråd står for den grunnleggende finansieringen av ordningen. FME Samfunn er en modifisering av FME-ordningen spesielt innrettet mot samfunnsvitenskapelig energiforskning.

2.2 Formålet med FME Samfunn er at sentrene skal være sterke bidragsytere i utforming av et faktabasert kunnskapsgrunnlag for strategiske beslutninger i forvaltning og næringsliv. Som en bidragsyter i den offentlige debatten, vil sentrene også ha en formidlerrolle overfor allmennheten. Sentrene skal videre:

- Utvikle kunnskapsgrunnlaget for utforming av nasjonal energipolitikk og for Norges bidrag til utforming av internasjonal energi- og klimapolitikk.
- Utvikle kunnskap som er viktig for å utløse innovasjons- og verdiskapningspotensialet innen fornybar energi, energieffektivisering og CCS og som dermed bygger opp under teknologisatsingen i de åtte etablerte FMEene.
- Utvikle samfunnsvitenskapelige og samfunnsøkonomiske metoder og modeller som bygger opp under de to målene over.

FME Samfunn skal utføre uavhengige, faglig funderte analyser der kunnskapen er relevant for sentrale brukere. De skal være synlige på nasjonale og internasjonale arenaer hvor samfunnsvitenskaplige energi- og klimaspørsmål blir drøftet. Sentrene skal bidra til

undervisning og forskerutdanning innenfor samfunnsvitenskapelig energiforskning. Det legges stor vekt på at forskningsresultatene skal formidles til fagmiljøer og allmennheten

2.3 Et FME Samfunn er et tidsbegrenset forskningssenter knyttet til en forskningsinstitusjon eller bedrift som står ansvarlig for virksomheten, i det etterfølgende betegnet som "vertsinstitusjonen". Vertsinstitusjoner for FME Samfunn kan være universiteter, høgskoler, forskningsinstitutter, FoU-aktive bedrifter og forskningsaktive offentlige tjenesteytende foretak som har forutsetninger for å realisere denne ordningen. Dersom et forskningsinstitutt eller bedrift er vertsinstitusjon, er det et krav at forskerutdanning blir tilfredsstillende ivaretatt gjennom samarbeid med et universitet eller en høgskole som har rett til å gi doktorutdanning på feltet. Et FME Samfunn skal bidra til utvikling av vertsinstitusjonens faglige profil. Vertsinstitusjonen skal stå som søker om bevilgninger og status som FME Samfunn, være prosjektansvarlig i den kontrakten som eventuelt inngås med Norges forskningsråd om senteret, jf. punkt 1.2, og ha det praktiske, faglige og økonomiske ansvar for etablering, drift og avvikling av senteret. Avtalen gir vertsinstitusjonen rett til å betegne senteret som et FME Samfunn og benytte Forskningsrådets FME-logo.

2.4 Ordningen forutsetter at brukere av forskningsresultater deltar i senterets virksomhet. Bedriftspartnere og offentlige foretak som deltar i sentrenes virksomhet kalles med en fellesbetegnelse for *"brukerpartnere"*. Brukerpartnerne skal delta i sentrenes styring og forskning, og kan også delta i finansieringen av FME Samfunn.

2.5 Foruten brukerpartnerne, som inngår som obligatoriske deltakere, kan et FME Samfunn samarbeide med en eller flere forskningsinstitusjoner, organisasjoner eller foretak om etablering, drift og finansiering av senteret. Slike deltakere betegnes som *"forskningspartnere"*. I tillegg vil senteret kunne ha underleverandører som leverer tjenester til senteret. Den kjensgjerning at en vertsinstitusjon samarbeider med andre aktører om etablering og drift av et senter, endrer ikke den realitet at det er vertsinstitusjonen som skal stå som søker overfor Norges forskningsråd om å få bevilgninger og status som FME Samfunn, være Norges forskningsråds part i den kontrakten som eventuelt inngås og ha det praktiske, faglige og økonomiske ansvar for etablering, drift og avvikling av senteret, jf. punkt 2.3.

3 FME-konsortium

3.1 En sammenslutning som består av en vertsinstitusjon for et FME Samfunn, senterets brukerpartnere og forskningspartnere, jf. punkt 2.4 og 2.5, betegnes som et "FME-konsortium" og deltakerne betegnes som "konsortiedeltakere". Konsortiedeltakerne skal bidra med egen forskningsinnsats og/eller finansielle ressurser i samsvar med finansieringsplanen for senteret, jf. punkt 11.1, med sikte på å oppnå de resultater som framgår av prosjektbeskrivelsen, jf. punkt 4. For å sikre nødvendig fleksibilitet, åpner FME-ordningen for at et FME-konsortium etter nærmere bestemte regler, jf. punkt 3.2 og 11.5, kan endres over tid med hensyn til deltakere i konsortiet.

3.2 Vertsinstitusjonen skal sørge for at det blir inngått en "konsortieavtale" mellom deltakerne i konsortiet. Konsortieavtalen skal regulere organiseringen og gjennomføringen av samarbeidet i konsortiet, samt rettigheter og plikter mellom konsortiedeltakerne. Konsortieavtalen skal bl.a. ha bestemmelser som fastslår deltakernes plikt til å bidra med

ressurser i henhold til senterets finansieringsplan, jf. punkt 11.2, regler om adgangen til å slutte seg til og tre ut av FME-konsortiet, jf. punkt 11.5, regler om arbeidsgiveransvar, jf. punkt 9.1, og bestemmelser om eiendomsrett, utnyttelsesrett, lisensiering, offentliggjøring av prosjektresultater og fortrolighet, jf. punkt 13. Forskningsrådets veiledende mal for konsortieavtaler mellom deltakere i FME-konsortier er et innspill til hvordan rettigheter og plikter kan reguleres mellom deltakerne i et konsortium.

3.3 Vertsinstitusjonen er ansvarlig for at konsortieavtalen samsvarer med prinsippene i dette dokument og Forskningsrådets generelle kontraktsvilkår, og plikter å innta en bestemmelse i konsortieavtalen som fastsetter dette. Norges forskningsråds kjennskap til konsortieavtalen innebærer ingen godkjenning av eventuelle avvik fra prinsippene i dette dokument, eller fra Forskningsrådets generelle kontraktsvilkår. Konsortieavtalen oversendes Norges forskningsråd til orientering og vedlegges den kontrakten som eventuelt inngås mellom Forskningsrådet og vertsinstitusjonen om etablering og drift av senteret, jf. punkt 1.2.

4 Prosjektbeskrivelse mv.

Formålet med opprettelsen av senteret er å gjennomføre den virksomhet som framgår av prosjektbeskrivelsen i henhold til kontrakten mellom Norges forskningsråd og vertsinstitusjonen, jf. punkt 1.2. Prosjektbeskrivelsen er styrende for virksomheten i senteret og skal gi hovedmål, delmål og framdriftsplan for forskningen slik dette er beskrevet søknaden, og skal dekke hele den første femårsperioden og den mulige etterfølgende treårsperioden for senteret, jf. punkt 14.1. Endelig skal det foreligge en formidlingsplan som beskriver formidlingstiltakene for senteret i overensstemmelse med punkt 8 i Norges forskningsråds generelle kontraktsvilkår. Prosjektbeskrivelsen og formidlingsplanen skal følge som del av kontrakten som eventuelt inngås mellom Norges forskningsråd og vertsinstitusjonen om etablering, drift og avvikling av senteret, jf. punkt 1.2.

5 Utlysning og søknad

Norges forskningsråd vil gi nærmere retningslinjer for utlysning, søknadsbehandling og kriterier for søknadsvurderingen. Søknadene fremmes av vertsinstitusjonen for det enkelte senter. Divisjonsstyret for store satsinger eller den divisjonsstyret bemyndiger, foretar den endelige utvelgelse av sentrene.

6 Organisering

6.1 Senteret skal inngå som en del av vertsinstitusjonens organisasjon og ledes av et eget styre. Senteret må være organisert slik at det kan realisere målene i prosjektbeskrivelsen på en effektiv måte, ha en organisasjons- og styringsform som gir god tilpasning til vertsinstitusjonens organisasjon og etablere rutiner som sikrer et godt samspill med brukerpartnerne og eventuelle andre samarbeidspartnere i konsortiet, jf. punkt 3.1.

6.2 Senteret må være sikret at dets interesser i forhold til vertsinstitusjonen og de øvrige konsortiedeltakerne blir tilfredsstillende ivaretatt, bl.a. ved at senteret gis en sterk ledel-

se, som innenfor rammen av prosjektbeskrivelsen, finansierings- og kostnadsplanen og stillingsrammene for senteret har stor faglig og administrativ selvstendighet. Senteret skal ha et godt administrativt støtteapparat.

6.3 Vertsinstitusjonen plikter å utarbeide en redegjørelse for hvordan kravene og retningslinjene under dette hovedpunkt er ivaretatt dersom senteret gis bevilgninger og status som FME Samfunn.

7 Lokalisering

7.1 Hovedregelen er at senteret skal bestå av samlokaliserte forskergrupper. Med samlokalisering forstås et samarbeid mellom forskergrupper eller enkeltforskere som arbeider i samme bygningskompleks.

7.2 FME-ordningen åpner også for at det kan etableres ”virtuelle” sentre. Et virtuelt senter bygger på et samarbeid mellom forskergrupper som ikke er samlokaliserte, og som befinner seg i større eller mindre fysisk avstand fra hverandre, men som har effektive opplegg for kommunikasjon og for utveksling av personell mellom de ulike deler av det virtuelle senteret. Det er et krav at de virtuelle sentre skal underlegges én felles ledelse og én forskningsplan i samsvar med prosjektbeskrivelsen.

7.3 Vertsinstitusjonen plikter å utarbeide en redegjørelse for hvordan kravene og retningslinjene under dette hovedpunkt er ivaretatt dersom senteret gis bevilgninger og status som FME Samfunn.

8 Styre og ledelse

8.1 Senterets styre skal bestå av representanter for deltakerne i konsortiet, dvs. vertsinstitusjonen, de samarbeidende brukerpartnere og eventuelle andre samarbeidspartnere, jf. punkt 3.1. For å sikre at senteret opprettholder et sterkt og vedvarende brukerfokus, skal representantene for senterets brukerpartnere være representert i styret.

8.2 Styrets fremste oppgave er å bidra til at de intensjoner og planer som ligger til grunn for kontrakten om opprettelsen av senteret blir innfridd, jf. punkt 1.2, og særlig at den virksomhet som framgår av prosjektbeskrivelsen blir realisert innenfor vedtatte budsjett- og tidsrammer. Styret skal sikre at samspillet mellom senter, vertsinstitusjon og samarbeidspartnere i konsortiet fungerer på en god måte, jf. punkt 6.1, og spesielt bidra til at vertsinstitusjonen gjennom sin representasjon i senterets styre og gjennom senterets ledelse kan påvirke forhold som har betydning for samvirket mellom senteret og vertsinstitusjonen.

8.3 Senteret ledes av en senterleder alene, eller av en senterleder støttet av en ledergruppe. Senterlederen fungerer som prosjektleder i henhold til kontrakten mellom Norges forskningsråd og vertsinstitusjonen, jf. punkt 1.2. Senterlederen må ha bakgrunn fra forskning og ha vist evne til forskningsledelse og teambygging. Lederen skal ha stor selvstendighet i faglig sammenheng og i spørsmål som gjelder rekruttering av personale til senteret.

Senterlederen og medlemmene av en eventuell ledergruppe utpekes av vertsinstitusjonen i samråd med de øvrige deltakere i konsortiet.

8.4 Det skal foreligge klare retningslinjer for senterets virksomhet når det gjelder ansvar og myndighet, herunder hvilke fullmakter styret er gitt, hvilke regler som gjelder for styrerepresentasjon og en beskrivelse av senterleders fullmakter. Styrets mandat må blant annet sikre at styret ikke treffer vedtak som griper inn i vertsinstitusjonens ansvarsområde.

8.5. Vertsinstitusjonen plikter å utarbeide en redegjørelse for hvordan kravene og retningslinjene under dette hovedpunkt er ivaretatt dersom senteret gis bevilgninger og status som FME Samfunn.

9 Bemanning og personalansvar

9.1 Senteret skal bygges opp rundt forskere som allerede har vist at de har potensial for å hevde seg på et høyt faglig nivå. Det bør åpnes adgang for tilknytning på deltid i senteret, for at senterets personale kan ivareta deler av sine tidligere oppgaver i de samarbeidende institusjoner og foretak, slik som undervisning, oppdragsforskning og annen ordinær virksomhet. Vertsinstitusjonen og de øvrige deltakere i konsortiet fastsetter selv hvorledes arbeidsgiveransvaret for personalet i sentret skal ivaretas, jf. punkt 3.2, men senteret skal ikke kunne ha noe arbeidsgiveransvar.

9.2 Senteret skal som en viktig del av sin virksomhet stå for forskerutdanning på sitt område, og bidra til at næringslivet og offentlig sektor får tilgang til høyt kvalifiserte forskere på områder som er viktige for fornyelse og verdiskaping. Rekrutteringen omfatter både master- og doktorgradsstuderende samt postdoktorer. Dersom vertsinstitusjonen ikke selv kan tildele master- og doktorgrader, kreves det samarbeidsavtale med institusjoner som kan tildele slike grader.

9.3 Senteret skal ved rekruttering av personell ivareta likestillingsperspektivet og arbeide aktivt for å tiltrekke seg fremragende nasjonale og utenlandske forskere. Senteret skal spesielt legge til rette for utveksling av personale mellom deltakerne i konsortiet og internasjonale samarbeidspartnere.

9.4 Vertsinstitusjonen plikter å utarbeide en redegjørelse for hvordan kravene og retningslinjene under dette hovedpunkt er ivaretatt dersom sentret gis bevilgninger og status som FME Samfunn.

10 Nærmere om ansvarsdelingen mellom Norges forskningsråd og vertsinstitusjonen

10.1 Norges forskningsråd skal stå for den grunnleggende finansieringen av FME-ordningen, forestå utvelgelse av sentrene, opprette enhetlige kontrakter for sentrene, stå for løpende oppfølging av sentrene i henhold til Forskningsrådets praksis, foreta evaluering og stå for beslutning om forlengelse av avtaleperioden og avvikling av sentrene.

10.2 Vertsinstitusjonen er kontraktspart i forhold til Norges forskningsråd og har det praktiske, faglige og økonomiske ansvar for etablering og drift av senteret, samt ansvar for av-

vikling av senteret i samsvar med avtalen mellom Forskningsrådet og vertsinstitusjonen, jf. punkt 1.2 og 2.3. Vertsinstitusjonen vil i de fleste tilfeller være største leverandør av den faglige staben i sentrene og forutsettes å bistå med administrativ støtte, tilrettelegging av lokaler og annen infrastruktur for senteret.

11 Finansiering

11.1 Vertsinstitusjonen skal i søknaden om å få bevilgninger og status som FME Samfunn i tillegg til en prosjektbeskrivelse, jf. punkt 4, framlegge en finansierings- og kostnadsplan for senterets første femårsperiode og den mulig etterfølgende treårsperiode, jf. punkt 14.1. Dersom søknaden innvilges, skal disse planene danne grunnlag for den kontrakten som inngås mellom Forskningsrådet og vertsinstitusjonen om etablering, drift og avvikling av senteret, jf. punkt 1.2, og inngå som en del av denne kontrakten.

11.2 Finansieringsplanen skal bygge på prinsippet om at det er Norges forskningsråd sammen med et FME-konsortium, bestående av en vertsinstitusjon, brukerpartnere og forskningspartnere, som i fellesskap bidrar med de ressurser som kreves for å ivareta virksomheten ved senteret, jf. punkt 3. I søknaden om å få bevilgning og status som FME Samfunn skal det vedlegges intensjonserklæringer fra de kommende forskningspartnerne om deltagelse i finansieringen av senteret i den første femårsperioden. For brukerpartnere skal det vedlegges erklæring om interesse og eventuell deltakelse i finansiering av senteret.

11.3 For FME Samfunn forutsettes det at minst 25 % av senterets årlige budsjett skal dekkes av konsortiet bestående av vertsinstitusjonen, brukerpartnerne og forskningspartnerne. Norges forskningsråd vil med sin bevilgning dekke den øvrige del, og maksimalt 75 % av senterets årlige budsjett. Konsortiedeltakernes bidrag kan gis som kontantbidrag, personell som styres av senteret eller nødvendig infrastruktur. I vertsinstitusjonens bidrag til budsjett kan tas med lønnsutgifter og sosiale kostnader for den tid ansatte deltar i senterets aktiviteter, indirekte kostnader til energi, drift av lokaler og utstyr og lignende. Utstyrsanskaffelser spesielt for å kunne gjennomføre forskningen innenfor senteret kan også tas med. Forskningsrådet vil godta at forskningsmidler som bidrar til å fremme virksomheten i senteret, eksempelvis EU-midler, prosjekt- eller strategiske bevilgninger fra Forskningsrådet eller andre kilder, medregnes i den andel som konsortiedeltakerne skal dekke. Det forutsettes at virksomheten inngår som en del av prosjektbeskrivelsen for senteret, jf. punkt 4.

11.4 Norges forskningsråd vil ved undertegning av kontrakten med vertsinstitusjonen spesifisere sin bevilgning til sentret for det første driftsåret samt tidspunktet for når utbetaling finner sted. Norges forskningsråd vil samtidig gi et tilsagn for hvert år i den første femårs perioden, jf. punkt 14.1. Forskningsrådet forutsetter at den samlede budsjettrammen for den første femårsperioden fordeles over de enkelte år slik at senterets virksomhet kan gis en ønsket profil i samsvar med de faglige planer i prosjektbeskrivelsen. Forskningsrådet forbeholder seg retten til å foreta korreksjoner i de årlige tilsagn basert på senterets framdriftsrapport, jf. punkt 12.3, og eventuelle justeringer i senterets finansieringsplan og prosjektbeskrivelse som følge av kursendringer i forskningen eller endret finansieringsgrunnlag. Tilsagn for den mulige siste treårs perioden gis etter eventuelt vedtak om forlengelse av senterets funksjonsperiode, jf. punkt 14.1. Bevilgningen fra Norges forskningsråd kan overføres fra et år til det neste.

11.5 FME-ordningen åpner adgang for at et FME-konsortium, etter nærmere bestemte regler fastsatt i konsortieavtalen, kan endres over tid både med hensyn på sammensetning og antall deltakere, jf. punkt 3.1. Fratreden fra konsortiet forutsettes å skje etter en oppsigelsestid på minst 6 måneder. Hvis konsortiedeltakere trer ut av konsortiet med den følge at finansiering og nødvendig kompetanse bortfaller, må senterets styre søke å sikre tilførsel av de nødvendige ressurser som kreves for at virksomheten skal innfri målene i prosjektbeskrivelsen. Dersom det etter fratreden av partnere fra konsortiet ikke er mulig å innfri kravet om at minimum 25 % av senterets årlige budsjett skal dekkes av konsoritet, kan Forskningsrådet redusere sin bevilgning. Dersom endringene i konsortiet innebærer at viktige forutsetninger som lå til grunn for opprettelsen av senteret er falt bort, eller blir endret i vesentlig grad, kan Forskningsrådet heve avtalen med vertsinstitusjonen, jf. punkt 14.3.

12 Faglig og administrativ oppfølging

12.1 Vertsinstitusjonen skal innen 20. januar hvert år sende Norges forskningsråd en regnskapsrapport med nærmere spesifiserte opplysninger.

12.2 Vertsinstitusjonen plikter videre innen 1. april hvert år å sende Norges forskningsråd en årsrapport for det foregående år med resultatregnskap og noter.

12.3 Vertsinstitusjonen skal innen 1. juni og 1. desember hvert år sende en framdriftsrapport i samsvar med Norges forskningsråds system for E-rapportering. Rapporten til 1. desember skal inneholde nærmere spesifiserte opplysninger om faglige, økonomiske og administrative forhold som grunnlag for Forskningsrådets årsrapport til departementene.

12.4 Vertsinstitusjonen skal innen 1. desember hvert år sende Norges forskningsråd en arbeidsplan med nærmere spesifiserte opplysninger for det etterfølgende år.

12.5 Norges forskningsråd skal i samråd med vertsinstitusjonen med hensiktsmessige mellomrom arrangere en ”site visit” ved senteret, hvor det basert på den årlige rapportering foretas en gjennomgang av den faglige utvikling i det foregående år og planene framover. Representanter for FME-konsortiet, senterets styre, senterledelsen og Norges forskningsråd plikter å være til stede.

12.6 Det skal om lag 3,5 år etter oppstart av sentrene i regi av Norges forskningsråd skje en midtveisevaluering av hvert senter. Evalueringen vil bli foretatt etter et felles opplegg for sentrene og forankres i styresystemet i Norges forskningsråd. De momenter som særlig vil bli vektlagt ved evalueringen framgår av listen over suksesskriterier som anses som sentrale når det gjelder FME-ordningen, og som er vedlagt dette dokument. Evalueringen skal i særlig grad vurdere de forskningsresultater senteret har oppnådd i forhold til den opprinnelige prosjektbeskrivelsen, og senterets visjon og mål. Evalueringen skal videre gi en vurdering av planene for senterets virksomhet i den mulige siste treårsperioden. I tillegg til denne evalueringen, skal Norges forskningsråd foreta en bedømmelse av de administrative forhold ved hvert senter.

12.7 Evalueringen danner utgangspunkt for en beslutning om videreføring av det enkelte senter i en samlet åtteårsperiode etter oppstart, eller avvikling fem år etter oppstart, jf. punkt 14.1. Divisjonsstyret for store satsinger eller den divisjonsstyret bemyndiger, fatter vedtak i saken.

13 Eiendomsrett, utnyttelsesrett, lisensiering, offentliggjøring av prosjektresultater og fortrolighet

Norges forskningsråds generelle kontraktsvilkår om eiendomsrett, utnyttelsesrett, lisensiering og offentliggjøring av prosjektresultater og fortrolighet gjelder. Konsortieavtalen skal bl.a. ha nærmere bestemmelser som regulerer disse forhold i samsvar med de generelle kontraktsvilkår.

Forskningsrådets veiledende mal for konsortieavtaler mellom deltakere i FME Samfunn-konsortier gir anbefalinger som kan legges til grunn for regulering av eiendomsrett, utnyttelsesrett, lisensiering, offentliggjøring av prosjektresultater og fortrolighet.

14 Sentrenes funksjonstid - avvikling

14.1 Finansieringen fra Norges forskningsråd til det enkelte senter løper i en periode på inntil åtte år etter oppstart. Det vil i regi av Norges forskningsråd skje en evaluering av senteret om lag 3,5 år etter oppstart, jf. punkt 12.6. Dersom evalueringen faller negativt ut, skal senteret avvikles fem år etter oppstart. Ved positiv evaluering får senteret forlenget sin funksjonstid til åtte år. Fra avviklingstidspunktet etter fem eller åtte år opphører finansieringen fra Norges forskningsråd og senteret er ikke lenger en del av FME-ordningen.

14.2 Norges forskningsråd vil fastsette kriterier for den evaluering og de beslutninger som skal legges til grunn for en eventuell avvikling eller videreføring av sentrene etter fem år, jf. punkt 12.6. De personalmessige forhold må spesielt ivaretas ved avvikling av senteret. Ved avviklingen må vertsinstitusjonen særlig påse at master- og doktorgradsstuderende gis anledning til å gjennomføre og avslutte sitt studium etter planen.

14.3 Dersom det av forskningsmessige, finansielle, markedsmessige eller andre grunner oppstår en situasjon som i vesentlig grad endrer de forutsetninger som lå til grunn for opprettelsen av senteret, eller som innebærer at senteret på vesentlige punkter ikke lenger kan drives ut fra prinsippene som er beskrevet i dette dokument, kan Norges forskningsråd heve kontrakten med vertsinstitusjonen i samsvar med bestemmelsene i Forskningsrådets generelle kontraktsvilkår, og herunder frata senteret dets bevilgninger og status som FME Samfunn.

Suksesskriterier for Forskningssentre for miljøvennlig energi - samfunnsvitenskap (FME Samfunn)

Utover å oppfylle de formelle krav som stilles, kjennetegnes et FME Samfunn ved følgende:

Forskningen

- Senteret har en klar forskningsprofil, driver langsiktig, temarelevant forskning på høyt internasjonalt nivå innenfor det området som er trukket opp i prosjektbeskrivelsen og viser dette gjennom doktorgrader, vitenskapelig publikasjoner, fremlegg på anerkjente internasjonale konferanser og andre former for vitenskapelig merittering.
- Senteret arbeider flerfaglig, dvs. ivaretar en god kopling mellom ulike fagområder innenfor samfunnsvitenskap. Senteret ivaretar også en god kopling mellom samfunnsvitenskapelig og teknologisk forskning.
- Forskere fra både vertsinstitusjon og forskningspartnere deltar aktivt i senterets forskning.

Relevans og brukernytte

- Senteret er synlig på nasjonale og internasjonale arenaer der samfunnsvitenskapelige energispørsmål blir drøftet.
- Senteret har gjennomført tiltak for å sikre at kompetansen og resultatene som oppnås gjennom forskningen blir overført til og nyttiggjort av brukerpartnerne på en effektiv måte og arbeider generelt aktivt med formidlig av forskningsresultater til bredere brukergrupper og allmennhet.
- Senteret har gjensidig mobilitet av personell mellom partnerne i senteret.
- Senterets brukerpartnere har over tid økt sitt forskningsengasjement som følge av deltagelse i senteret virksomhet.

Internasjonalisering

- Senteret har lykkes med å markere seg internasjonalt (f. eks gjennom at forskere har mottatt priser eller er invitert som keynote speakers på internasjonale konferanser).
- Senteret hevder seg i internasjonalt forskningssamarbeid, for eksempel som aktør i EUs rammeprogram.
- Senteret har aktivt og forpliktende samarbeid med internasjonale forskningsmiljøer og har også på andre måter bidradd til internasjonalisering av norsk forskning. Senteret har minst én anerkjent internasjonal partner.
- Senteret tiltrekker seg fremragende utenlandske forskere, både stipendiater og seniorpersonell som gjesteforskere.

Forskerutdanning og rekruttering

- Senteret ivaretar forskerutdanning på en effektiv måte, og bidrar til å utdanne høyt kvalifisert personell på senterets arbeidsområder.
- Senteret har et inngrep med utdanning, særlig på master- og doktorgradsnivå, og bidrar til å styrke rekrutteringen til senterets fagområder herunder økt rekruttering av kvinner til forskning.

Partnere og finansiering

- Senteret har en langsiktig finansiering fra vertsinstitusjonen og partnerne.
- Det arbeides aktivt for å trekke inn nye partnere.
- Senteret har lykkes med å skaffe annen ekstern finansiering.

Organiseringen

- Senteret har synlighet, senteridentitet og har lykkes med et godt samarbeid med partnerne.
- Senteret er organisert på en måte som gir god tilpasning til vertsinstitusjonens organisasjon.
- Senteret har et styre og en ledelse som bidrar til at de intensjoner og den plan som ligger til grunn for opprettelsen av senteret blir fulgt opp.
- Senteret har en samlet ledelse med stor faglig og administrativ selvstendighet.